

הצעות חוק

הממשלה

24 ביולי 2023

1653

ר' באב התשפ"ג

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת היבוא והיצוא (מס' 5) (מתווה לשינוי שיטת היבוא), התשפ"ג-2023 1286

הצעת חוק לתיקון פקודת היבוא והיצוא (מס' 5) (מתווה לשינוי שיטת היבוא), התשפ"ג-2023

1. תיקון סעיף 2א בפקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2א –

ד ב ר י ה ס ב ר

ורק לאחר אישור כל השורות בבקשה על ידי הממונה, הוא מפיק אישור עמידה בדרישות הממונה (להלן – אישור הממונה).

המכס ישחרר את הטובין רק לאחר קבלת אישור הממונה (יצוין כי בהתאם לסעיף 20ב) לפקודה, קיים מסלול מקביל של ייבוא שאינו בדרך של שיוך לקבוצות הייבוא, לגבי טובין העומדים בדרישות של תקינה זרה אשר אומצה, כולה או חלקה, בתקן הרשמי).

באיחוד האירופי, על הייבוא של רוב מוצרי הצריכה חלות דירקטיבות השייכות ל"New Approach – גישה אשר שמה דגש על היבטי אכיפה לאחר הגעת המוצר לשוק.

משמעות גישה זו היא שבעת ייבוא מוצרי צריכה לאיחוד האירופי, לא נדרש אישור פוזיטיבי מקדים בעבור כל משלוח (בניגוד למצב הקיים בישראל, כמתואר לעיל), והפיקוח בשלב הייבוא מתבצע על בסיס הערכת סיכונים של הרגולטור בשיתוף פעולה עם המכס, תוך איתור משלוחים חשודים ודגמתם.

בשלב הפיקוח, אם עלה היבואן בבדיקה מדגמית, הוא נדרש להציג לגוף המפקח הצהרת התאמה לרגולציה הרלוונטית וכן את כל המסמכים הרלוונטיים המעידים על כך שהוא עומד בתקינה.

המתווה המוצע מבקש להתאים את שיטת הייבוא בישראל לזו הנהוגה באיחוד האירופי, כך שלגבי מרבית הטובין המיובאים לישראל, לא יידרש עוד אישור פוזיטיבי מקדים הניתן על ידי הממונה לצורך שחרור הטובין מפיקוח המכס.

בהצעת חוק זו מוצע כי לגבי טובין בקבוצות ייבוא 2 ו-3, לא יהיה עוד צורך בקבלת אישור פוזיטיבי של הממונה לצורך שחרור הטובין. במקום אישור הממונה, תחול על היבואן חובה להחזיק בידיו הצהרה שתיחתם על ידו, ובה יצוין כי על הטובין המיובאים חל תקן רשמי וכי הם עומדים בתקן בהתאם לרגולציה, ובכלל זה כי בוצעו לגבי טובין אלה בדיקות המעבדה הנדרשות לגביהם (ככל שנדרשו). הצהרה זו תישמר בתיק המסמכים המעידים על כך שהטובין עומדים בתקינה הרצויה. רשימת המסמכים שהיבואן נדרש לשמור בתיק המסמכים מפורטת בתוספת לפקודה (להלן – תיק מוצר).

תיק המוצר יוחזק על ידי היבואן ויוצג לפי דרישה בלבד. הדרישה יכול שתהיה בעקבות בדיקות מדגמיות ויכול שתהיה בשלב הפיקוח על השווקים.

כללי בשנים האחרונות ביצע משרד הכלכלה והתעשייה מהלכים רחבים להסרת חסמי התיבוא, ובהם, בין השאר, התאמת התקינה הרשמית לתקינה הנהוגת בקרב המדינות המפותחות בעלות שווקים משמעותיים, הפחתת בדיקות המעבדה הנדרשות בעת ייבוא מסחרי, מסלולי ייבוא המאפשרים הקלה בייבוא מוצרים העומדים בתקנים בין-לאומיים, הרחבת מסלולי "פטור" מהצגת מסמכים המעידים על חוקיות הייבוא, ולאחרונה אף הורחבו מסלולי "פטור" כאמור גם בעבור שרתות שיווק ורות הנכנסות לראשונה לישראל.

חף ההתקדמות הניכרת, עדיין נותר פער בין שיטת הייבוא בישראל לבין שיטת הייבוא הנהוגה באירופה ובמדינות מפותחות אחרות בתחום התקינה הרשמית.

הרגולציה בנוגע לייבוא וייצוא מוסדרת כיום בפקודת היבוא והיצוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979 (להלן – הפקודה), ובצווים שהוצאו לפיה.

בפקודה קיימות דרישות ייחודיות שלפיהן דרוש אישור פוזיטיבי מקדים לייבוא מאת הממונה על התקינה (להלן – הממונה), בעבור כל משלוח אשר יש בו טובין שחל עליהם תקן רשמי כמשמעותו בחוק התקנים, התשי"ג-1953 (להלן – תקן רשמי).

בצו היבוא והיצוא (קבוצות יבוא), התשפ"א-2021 (להלן – הצו), מפורטות ארבע קבוצות שונות של טובין. הקבוצות מחולקות לפי מדרג הרגולציה החלה על ייבואם של הטובין – קבוצה מספר 1 היא הקבוצה הכוללת טובין ברמת "מסוכנות" גבוהה ועל כן חלה לגביהם רגולציה מחמירה יותר, ואילו קבוצה מספר 4 היא קבוצה הכוללת טובין ברמת "מסוכנות" נמוכה ועל כן, על פי הצו, חל לגבי טובין אלה פטור מקבלת אישור הממונה; קבוצות 2 ו-3 הן קבוצות ביניים שעליהן חלה רגולציה ברמות שונות (להלן – קבוצות הייבוא).

כיום, בהתאם לפקודה, מוטלת על יבואן המייבא טובין שחל עליהם תקן רשמי, חובה להגיש בקשה למעבדת בדיקה (כהנדרשת בפקודה) לצורך קבלת אישור הממונה על התקינה כדי להשתחרר מפיקוח רשויות המכס (להלן – המכס).

המעבדה בוחנת את הבקשה ומגישה המלצה לאישור הממונה. מדובר בבקשה אשר כוללת שורה נפרדת לקטלוג של כל מוצר המיובא במשלוח ולשיוכו לקבוצת ייבוא של טובין לפי המדרג הקיים בצו. לאחר מכן הממונה מקבל את הבקשה דרך מעבדת הבדיקה ועובר על כל שורה בבקשה.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 625; ס"ח התשפ"ב, עמ' 342.

- (1) בסעיף קטן (ב), במקום הסיפה החל במילים "להגשת הצהרה" יבוא "לשמירת תיק מוצר שהיבואן חייב להחזיק לפי סעיף 2(א)1), ובכלל זה הצהרה כאמור בסעיף 2(א)1";
- (2) בסעיף קטן (ג), ברישה, במקום "נוסף על חובת הגשת הצהרה" יבוא "נוסף על החובה לשמור תיק מוצר ובכלל זה הצהרה" ובמקום "חובה להמצאת אישור דגם" יבוא "חובה לכלול בתיק המוצר גם אישור דגם, וזאת";
- (3) בסעיף קטן (ד), ברישה, במקום "להמצאת" יבוא "לקבלת אישור עמידה בדרישות הממונה וזאת לאחר המצאת", והמילים "במקום חובת הגשת הצהרה" – יימחקו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לשם שחרור טובין מקבוצת ייבוא מספר 3, יש צורך בהגשת הצהרה של היבואן בדבר התאמת הטובין לדרישות התקינה החלות עליהם, לממונה.

כאמור, רק לאחר עמידה בדרישות הקבועות בכל אחת מן הקבוצות, מופק אישור עמידה בדרישות הממונה לצורך שחרור טובין מפיקוח המכס.

מוצע לתקן את סעיף 2א לפקודה כך שבהתאם לאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר לעיל, לגבי קבוצות ייבוא 2 ו-3 תשתנה ברירת המחלף ממצב של הגשת הצהרה לממונה על התקינה לשם קבלת אישורו לצורך שחרור הטובין, למצב שבו החובה אשר תחול על היבואן תהיה שמירת תיק מוצר, אשר יכלול, בין השאר, גם הצהרה שלפיה מצהיר היבואן הרשום על כך שהטובין המיובאים עומדים בדרישות התקינה כאמור בסעיף 9(א)1 לחוק התקנים (להלן – הצהרה או הצהרת היבואן). תיק המוצר וההצהרה ייבחנו בעת הפיקוח בשווקים, או בעת דגימתם, אם יעלו בדגימה, במסגרת הערכת הסיכונים של הממונה על התקינה, לבקרה לפי סעיף 2טו2(א)1 כנוסחו המוצע.

כמפורט בחלק הכללי לעיל הסעיף מותיר על כנו את המצב הקיים לגבי ייבוא טובין המשתייכים לקבוצת ייבוא מספר 1, ולפיו קיימת החובה לקבל את אישור העמידה בדרישת הממונה על התקינה לאחר המצאת אישור דגם ואישור משלוח.

לפסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף קטן (ב) החל על קבוצת ייבוא מספר 3, ולהחליף את החובה להגשת הצהרה הקבועה בו, בחובה להחזקה ולשמירה של תיק מוצר ובכלל זה הצהרה לפי סעיף 2(א) המוצע.

לפסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 2(א) החל על קבוצת ייבוא מספר 2, ולהחליף את החובות להגשת הצהרה ואישור דגם הקבועות בו, בחובות לכלול בתיק המוצר הצהרה ואישור דגם.

לפסקה (3)

מוצע לתקן את סעיף 2(ד) החל על קבוצת ייבוא מספר 1, וזאת לצורך ההתאמות הנובעות מן השינויים המוצעים לפי פסקאות (1) ו-2). יובהר כי כאמור בחלק הכללי לעיל, הרגולציה החלה על קבוצת ייבוא מספר 1 אינה מתוקנת בהצעה זו.

המתווה המוצע יוחל בשלב הראשוני על מוצרים הנמצאים בקבוצות ייבוא 2 ו-3, כך שלגבי קבוצות ייבוא 1 ו-4 יישמר ההליך הקיים היום בלא שינוי. כלומר לעניין שחרור טובין הנמצאים בקבוצת ייבוא מספר 1, עדיין תחול החובה לקבל את אישור הממונה וזאת לאחר המצאת אישור דגם ואישור משלוח כהגדרתם בפקודה.

כמו כן, כיום מועגן בסעיף 2טו2(א)1 לפקודה תהליך בקרה על הייבוא (נוסף על החובה להמצאת האישורים הפוזיטיביים מן הממונה); תהליך זה מבוסס על מערכת פיקוח ובקרה ממוחשבת שמתבססת על מערכת ההתראות של המכס, על בסיס ניהול סיכונים. על פי המצב היום, נדגמים נתונים מההצהרה ומטופסי הבקשה שהגיש היבואן למעבדה, ולפיהם נקבע ערך סיכון על ידי מערכות המכס ומתקבלת החלטה על בקרת המשלוח בהתאם לניהול הסיכונים. בעקבות התיקון המוצע בהצעה זו, ישתנה מערך הפיקוח והבקרה של הממונה, כך שנוסף על מערכת ההתראות הממוחשבת של המכס, קביעת הסיכון תיעשה גם באמצעות נציג של הממונה אשר ישב במשרדי המכס וינתח על בסיס הערכות סיכונים הצהרות מסוימות אשר לטעמו יש לדגום מתוך כלל הצהרות הייבוא המוגשות למכס.

יצוין כי הצעת חוק זו מהווה צעד נוסף בתהליך כולל לשינוי שיטת הייבוא בישראל והתאמתה לזו הנהוגה באירופה. השינוי המוצע מקל את הנטל הברוקרטי אשר חל עד עתה על יבואנים, מסיר את הדרישה להגשת הבקשות לייבוא בנוגע לקבוצות ייבוא 2 ו-3 דרך מעבדות הבדיקה, ומדגיש כי האחריות לעמידה בדרישות התקן הרשמי מוטלת על היבואן.

סעיף 1 סעיף 2א לפקודה קובע את התנאים השונים הנדרשים לשם ייבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי. כיום הוכחת עמידתם של טובין בדרישות תקן רשמי נעשית בהתאם לקבוצת הייבוא שאליה הטובין משויכים.

לשם שחרור טובין מקבוצת ייבוא מספר 1, יש צורך בקבלת שני אישורים על ידי מעבדת הבדיקה – הן אישור על כך שהמוצר המיובא עומד בדרישות התקנים הרשמיים החלות עליו (להלן – אישור דגם), והן אישור לגבי בדיקת המוצר במשלוח, אשר ביגני הזמנה הבדיקה, כדי לבדוק שהטובין שנבדקו זהים לדגם שלגביו ניתן אישור הדגם (להלן – אישור משלוח). לאחר שיתקבלו שני אישורים אלה, יש צורך להציגם לפני הממונה ולקבל את אישור הממונה.

לשם שחרור טובין מקבוצת ייבוא מספר 2, יש צורך בקבלת אישור דגם, ולצידו הצהרה של היבואן בדבר התאמת הטובין המיובאים לדגם שנבדק.

- תיקון סעיף 22 2. בסעיף 22 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "אשר יבוא אותם טובין על ידם טעון אישור עמידה בדרישות הממונה" יבוא "שחל עליהם תקן רשמי";
- (2) בסעיף קטן (ב), ברישה, במקום "אשר יבואם על ידו טעון אישור עמידה בדרישות הממונה" יבוא "שחל עליהם תקן רשמי".
- תיקון סעיף 27 3. בסעיף 27 לחוק העיקרי, במקום "שייבואם על ידו טעון אישור עמידה בדרישות הממונה" יבוא "שחל עליהם תקן רשמי".
- תיקון סעיף 27 4. בסעיף 27 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א) –
- (1) בפסקה (2), במקום "שיצורפו" יבוא "שיצורף" ובמקום "או הצהרה" יבוא "כאמור בסעיף 27(ד)";
- (2) במקום פסקה (א3) יבוא:
- "(א3) לא ישוחררו מפיקוח רשות המכס טובין שנדגמו לפי הוראות סעיף 27, אלא לאחר קבלת אישור מאת הממונה המתיר לשחררם מפיקוח כאמור (להלן – אישור להתרה);";
- (3) בפסקה (4), במקום "פסקה (1)" יבוא "פסקאות (1) או (א3)".
- תיקון סעיף 12 5. בסעיף 12 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום הקטע החל במילים "חובה להגיש" עד המילים "לפי הנחיות הממונה על התקינה" יבוא "חובה לשמור הצהרה של היבואן על כך שהטובין המיובאים עומדים בדרישות התקינה כאמור בסעיף 9(א)(1) לחוק התקנים, יצהיר על כך היבואן הרשום וימסור את ההצהרה לממונה, אם דרש זאת לפי הוראות סעיפים 27(א) או 27(ב); הממונה על התקינה רשאי לקבוע הנחיות לעניין פרטי ההצהרה, ובכלל זה מסמכים שיצורפו לה";
- (2) בסעיף קטן (ב) –

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיפים בסעיפים 22, 27 ו-27(א)(2) לפקודה** בוצעו 2, 3 ו-14) תיקונים כך שהוראות הסעיפים יתאימו למתווה המבוקש המשנה את ברירת המחדל בעת שחרור הטובין מן המכס.
- סעיף 24(2)** סעיף 24 לפקודה קובע את ההליך הנדרש בעת שחרור טובין מפיקוח רשות המכס. מוצע להחליף בסעיף קטן (א) את פסקה (א3), מאחר שעל פי המתווה המוצע אין עוד צורך בקבלת אישור פוזיטיבי של הממונה. על פי התיקון המוצע, אם בחר הממונה לדגום את הטובין בהתאם להוראות סעיף 27 לפקודה, כדי לשחררם מן המכס יהיה צורך בקבלת "אישור התרה" מן הממונה.
- וזה נוסח פסקה (א3) שמוצע כאמור להחליפה:
- "(א3) בלי לגרוע מהוראות סעיף זה, לעניין טובין שבהתאם להוראות לפי פקודה זו נדרשת הצהרה בלבד לשם שחרור מפיקוח רשות המכס, יונפק אישור עמידה בדרישות הממונה בתוך שלושה ימי עבודה מיום הגשת ההצהרה כנדרש לפי פקודה זו, אלא אם כן החליט הממונה לדגום את תיק המוצר או את המוצר בהתאם להוראות לפי סעיף 27(א) או (א3)".
- סעיף 5 לפסקה (1)**
- סעיף 5(א) לפקודה קבע שבכל מקום שבו נדרשת הצהרה לממונה על התקינה לצורך קבלת אישור עמידה בדרישות הממונה, על יבואן רשום להגיש לממונה על התקינה באמצעות מעבדת בדיקה. כעת, מכיוון שבוטל הצורך באישור מקדים של הממונה על התקינה, השינוי המוצע קובע כי אם נקבעה חובה לשמור הצהרה של יבואן ולפיה הטובין שייבא עומדים בדרישות התקינה החלות עליו, היבואן יצהיר על כך. הצהרה זו תישמר בתיק המוצר ותוצג לפי דרישה, אם דרש זאת הממונה בהתאם לסעיפים 27(א) או 27(ב) לפקודה. את ההצהרה יש למלא בהתאם להנחיות ולהוראות של הממונה על התקינה לעניין ייבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי (הנחיות אשר קיימות כבר כיום ובהתאם להן מולאה ההצהרה אשר הייתה מוגשת לצורך קבלת אישור הממונה).
- לפסקה (2)**
- סעיף 5(ב) לפקודה קובע כיום כי טובין שמיובאים במסגרת מסלול ייבוא על בסיס עמידה בדרישות התקן הבינ-לאומי (על עדכוניו) אשר אומץ בתקן רשמי, כולו

(א) ברישה, במקום "תוגש הצהרה בדבר התאמה לדרישות כאמור באותו סעיף בצירוף" יבוא "ישמור היבואן בתיק המוצר הצהרה על התאמת הטובין לדרישות כאמור באותו סעיף, שאותה ימסור לממונה, אם דרש זאת לפי הוראות סעיפים 2טו(א2) או 2טז, וכן ישמור כאמור את";

(ב) בפסקה (1), במקום "הצהרת יבואן כאמור בסעיף 2א(ב)" יבוא "הצהרת היבואן כאמור ברישה".

6. תיקון סעיף 12 בסעיף 12(א) לחוק העיקרי, במקום "סעיף 2א(ג) או (ד)" יבוא "סעיף 2א(ד)".

7. בסעיף 2יב לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "לפי פקודה זו" יבוא "או בעמידה בדרישות המפורטות בסעיפים 2א(ב) או (ג) או 2ז";

(2) בסעיף קטן (ג), ברישה, במקום "תיק מוצר" יבוא "הפרטים והמסמכים שיש לכלול בתיק מוצר, למעט הצהרה כאמור בסעיף 12 והצהרה לעניין התקיימות התנאי לפטור כאמור בסעיף קטן זה";

(3) בסעיף קטן (ד), אחרי "תיק מוצר" יבוא "כולו או חלקו".

8. הוספת סעיף 2יב אחרי סעיף 2יב לחוק העיקרי יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

מחובת שמירת תיק מוצר בשל ייבוא טובין אלה. בתיקון מוצע כי יבואן כאמור יצטרך לשמור, נוסף על ההצהרה על עמידה בפטור המבוקש כפי שנדרשת היום, גם את ההצהרה שבה הצהיר היבואן על כך שהטובין המיובאים עומדים בדרישות התקינה החלות לגביהם בהתאם לסעיף 12 בתיקונו המוצע. יובהר כי על אף הפטור משמירת תיק המוצר, חלה על היבואנים החובה לעמוד בדרישות התקינה החלות לגבי טובין אלה.

לפסקה (3)

מוצע לתקן את סעיף קטן 2יב(ד) כך שהממונה יוכל לפטור יבואן הן משמירת תיק המוצר כולו והן משמירת חלקים ממנו.

8 סעיף מוצע להוסיף לפקודה את סעיף 2יב בנוסחו המוצע, שעניינו העברת מידע וקבלת מידע או מסמך בין המכס לבין הממונה על התקינה. בהתאם לתיקון המוצע, כשהטובין משתחררים ישירות במכס, לממונה על התקינה אין חלק בהליך. לפיכך, נדרשת יכולת העברת מידע בין גופים אלה בנוגע לטובין מיובאים המשתייכים לקבוצות יבוא 2 או 3, וזאת לצורך הערכת סיכונים וביצוע בקרה בהתאם למערך ניהול סיכונים שיפעיל הממונה.

או חלקו, יצריכו גם כן הגשה של הצהרה בדבר עמידה בדרישות התקינה. על פי התיקון המוצע, הצהרה זו לא תוגש אלא תישמר בתיק המוצר ותוגש לפי דרישה, אם דרש זאת הממונה בהתאם לסעיפים 2טו(א2) או 2טז לפקודה, וזאת נוסף על המסמכים המפורטים בסעיף, שנקבע כי יש לצרף להצהרה.

6 סעיף מוצע לתקן את סעיף 12 לפקודה כך שהחובה להגיש אישור דגם במסגרת בקשה להנפקת אישור עמידה בדרישות הממונה, תחול על מי שמייבא טובין המנויים בקבוצת יבוא מספר 1 בלבד.

7 סעיף לפסקה (1)

מוצע להתאים את סעיף קטן (ב) בסעיף 2יב לפקודה לשינוי ברירת המחדל המוצע בהצעת חוק זו, ולציין כי כפי שאין בקבלת אישור הממונה כדי לגרוע מאחריות היבואן לעמוד בכל דרישות התקינה הקבועות בחוק התקנים, החלות על הטובין, כך גם אין בעמידה בדרישות המפורטות בסעיף 2א(ב) ו-1(ג) לפקודה לעניין ייבוא טובין מקבוצות יבוא מספר 2 ו-3, כדי לפטור מאחריות כאמור.

לפסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 2יב(ג) לפקודה הקובע כי יבואן אשר מייבא טובין מסוימים הנקובים בסעיף, פטור

(א) המנהל או עובד רשות המסים שהמנהל הסמיך לכך, ימסור לממונה על התקינה, או לעובד משרד הכלכלה והתעשייה שהממונה הסמיך לכך, כל מידע או מסמך כפי שקבע המנהל בכללים, בהסכמת הממונה על התקינה, הדרוש לו לשם הפעלת סמכויותיו לפי פקודה זו או כדי להקל את ביצועה בכל הנוגע לטובין המיובאים בהתאם להוראות לפי סעיף 2א(ב) או (ג); העברת מידע או מסמכים לפי סעיף קטן זה יכול שתיעשה באופן שוטף, בדרך ממוכנת, או לבקשת הממונה על התקינה או עובד משרד הכלכלה והתעשייה שהממונה הסמיך לכך.

(ב) הממונה על התקינה או עובד משרד הכלכלה והתעשייה שהממונה הסמיך לכך, רשאי למסור למנהל או לעובד רשות המסים שהמנהל הסמיך לכך, כל מידע או מסמך, הדרוש לו לשם הפעלת סמכויותיו לפי דין בכל הנוגע לטובין שחל עליהם תקן רשמי, ויחולו לעניין העברת המידע הוראות סעיף קטן (א) סיפה.

(ג) הממונה על התקינה או עובד משרד הכלכלה והתעשייה שהממונה הסמיך לכך, שברשותו מידע שנמסר לו לפי הוראות סעיף קטן (א), יהיה רשאי להעבירו למעבדת בדיקה לשם הפעלת סמכויותיו לפי פקודה זו או כדי להקל את ביצועה, ובלבד שניתנה לכך הסכמת היבואן בדרך שנקבעה בהנחיות הממונה על התקינה.

(ד) עובד מעבדת בדיקה, לרבות מי שמסייע לו בהפעלת סמכות או מתן שירות לעניין תפקידו לפי פקודה זו, שהועבר אליו מידע לפי סעיף זה, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש אלא לשם הפעלת סמכות או מתן שירות כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

מכוח סעיף זה, למעבדות בדיקה שבהן הוא מסתייע, וזאת לצורך ביצוע בקרה ביבוא ודגימת תיקי מוצר וטובין על ידן. העברת המידע תתאפשר אם ניתנה לכך הסכמת היבואן. ההסכמה תיעשה בהתאם לאמור בהנחיות הממונה על התקינה. במקרה שבו יסרב היבואן להעברת מידע כאמור, יוכל הממונה להפעיל את סמכויותיו בהתאם לפקודה ולדרוש מן היבואן לקבל תיק מוצר הכולל נתוני הצהרת ייבוא ואת המסמכים המצורפים אליה לצורך העברתם למעבדה. יובהר כי העברת המידע מהממונה למעבדות הבדיקה מכוח סעיף זה, אינה גורעת מיכולתו של הממונה על התקינה להעביר מידע מכוח הוראות אחרות בפקודה.

לסעיף קטן (ד) המוצע

בהמשך לסעיף קטן (ג) המוצע, המתייחס להעברת מידע למעבדות בדיקה, נוספה חובת סודיות ולפיה מידע שהגיע לידיהן של מעבדות הבדיקה לפי סעיף זה, לא יועבר לאחר ולא יעשה בו כל שימוש אלא לשם הפעלת הסמכות או מתן השירות האמורים.

לסעיף קטן (א) המוצע

סעיף קטן זה קובע מנגנון העברת מידע בין המכס לבין הממונה. סוג המידע או המסמכים כאמור, ייקבעו בכללי מנהל רשות המסים, בהסכמת הממונה על התקינה. יכול שהעברת המידע תבוצע באופן שוטף, בדרך ממוכנת או לפי בקשה. העברת מידע כאמור ממנהל רשות המסים כפופה לחובת הסודיות בהתאם לתיקון המוצע בסעיף 16(2) בהצעה זו לתיקון סעיף 2א231(א) לפקודת המכס.

לסעיף קטן (ב) המוצע

סעיף קטן זה קובע מנגנון העברת מידע גם מאת הממונה על התקינה אל המכס, הדרוש למנהל רשות המסים להפעלת סמכויותיו, בכל הנוגע לטובין שחל עליהם תקן רשמי, והעברת המידע תבוצע באותו האופן שבו מנהל רשות המסים מעביר את המידע אל הממונה לפי סעיף קטן (א) המוצע.

לסעיף קטן (ג) המוצע

מוצעת הוראה שלפיה יוכל הממונה על התקינה להעביר מידע מסוים, אשר הגיע אליו במסגרת קבלת מידע

9. תיקון סעיף זיג בסעיף זיג(א) לחוק העיקרי, אחרי "אישורי בדיקת מעבדה" יבוא "וכן מידע בדבר בדיקות המבוצעות בידי מעבדות כאמור לבקשת הממונה, לשם הפעלת סמכויותיו לפי פקודה זו, והכול".
10. תיקון סעיף טז בסעיף טז לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א1), במקום "מערכת פיקוח ובקרה ממוחשבת שתבסס" יבוא "מערך פיקוח ובקרה שיתבסס בין השאר", במקום "הצהרות שהוגשו לשם אישור העמידה בדרישות הממונה" יבוא "הצהרות ייבוא שהוגשו בגין טובין שחל עליהם תקן רשמי, ושחלות לגביהם ההוראות כאמור בסעיף זא(ב) ו-ג", ובסופו יבוא "טובין שקיימת לגביהם הצהרה לפי סעיף זג, ייבדקו לענין התאמתם לדרישות התקן הרשמי, אלא אם כן הציג היבואן הצהרה בדבר התאמת הטובין לתקן בין-לאומי כאמור בסעיף זא(1)ב) לחוק התקנים, או מסמכים המעידים על כך, כמפורט בסעיף זב(2)";
- (2) בסעיף קטן זא(2) –
- (א) בפסקאות (1) ו-4), במקום "אישור העמידה בדרישות הממונה" יבוא "אישור להתרה";
- (ב) בפסקה (5), במקום "לשחרור הטובין" יבוא "להפקת אישור להתרה";
- (3) בסעיף קטן זא(3), בפסקאות (1) ו-3), במקום "אישור העמידה בדרישות הממונה" יבוא "אישור להתרה".
11. תיקון סעיף טזז בסעיף טזז(א) לחוק העיקרי, במקום הקטע החל במילים "במעבדת הבדיקה" עד המילים "בהוראות הממונה" יבוא "במעבדת בדיקה", והקטע החל במילים "ואולם בהתקיים" עד המילים "מעבדת בדיקה אחרת" – יימחק.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקאות (2) ו-3)

מוצע לתקן את סעיפים קטנים זא(2) ו-זא(3) של סעיף טז לפקודה, בהתאם לשינוי המוצע שעל פיו ברירת המחדל היא שאין צורך באישור עמידה בדרישות הממונה וכי שחרור הטובין יבוצע במכס בלא צורך בקבלת אישור פוזיטיבי מן הממונה. לשם כך, מוצעות התאמות כך שבכל מקום שבו מוזכר אישור כאמור הוא יוחלף באישור להתרה. אישור להתרה הוא אישור אשר מפקי הממונה על התקינה במטרה להתיר למכס לשחרר את הטובין המצויים במכס. יצוין כי הצורך באישור להתרה נובע מעיכוב הטובין במכס אשר התבקש על ידי הממונה בהתאם לתיקון המוצע בסעיף זא16(1) להצעת החוק, שמוסיף לפקודת המכס את סעיף זא2001 כנוסחו המוצע. כמו כן מוצע, בסעיף טז(2)א(5) כנוסחו המוצע, להחליף את המילים "לשחרור הטובין" במילים "להפקת אישור התרה" מאחר שהטובין כבר אינם משתחררים מן הממונה אל המכס, אלא משתחררים ישירות מן המכס אל השוקים.

סעיף 11 מוצע לתקן את סעיף טזז לפקודה הדין בהסתייעות הממונה במעבדות בדיקה. על פי המצב הקיים, הממונה על התקינה מסתייע במעבדת בדיקה שאותה בוחר היבואן במסגרת הגשת הבקשה לאישור עמידה בהוראות הממונה לשם ביצוע בדיקה מדגמית של הטובין או של תיק המוצר. מכיוון שהמתווה המוצע בהצעת חוק זו מיתר את האישור המקדים של הממונה

סעיף 9 מוצע לתקן את סעיף זיג לפקודה כך שמערכת התקשורת והמידע שמפעיל הממונה ובאמצעותה מתקשר הממונה עם מעבדות הבדיקה, תכלול, נוסף על מידע בדבר פניות יבואנים רשומים למעבדות בדיקה, כפי שהיה לפני התיקון, גם מידע הנאסף בשל פנייה של הממונה על התקינה לצורך ביצוע בדיקות מעבדה.

סעיף 10 לפסקה (1)

מוצע לתקן את סעיף טז(א1) לפקודה. סעיף זה קובע כי הממונה יפעיל מערכת פיקוח ובקרה ממוחשבת המתבססת על מערכת ההתראות של המכס, אשר מהווה בסיס לניהול סיכונים לבחינת משלוחים וזאת לשם החלטה על ביצוע בדיקה מדגמית של הטובין או של תיקי המוצר. מוצע לקבוע כי נוסף על הפעלת מערכת פיקוח ובקרה ממוחשבת זו, יפעיל הממונה מערך פיקוח ובקרה שיתבסס הן על מערכת ממוחשבת והן על עבודת גורם מקצועי שמנתח את המידע, אשר ימונה על ידי הממונה על התקינה וישב במשרדי המכס לצורך ניתוח, על בסיס הערכות סיכונים, הצהרות ייבוא אשר לטעמו יש לדגום מתוך כלל הצהרות הייבוא המוגשות למכס בגין טובין מקבוצות יבוא 2 ו-3.

אם יוחלט על בדיקה מדגמית לטובין, הבדיקה תיעשה לפי עמידה בדרישות התקן הרשמי, אלא אם כן הציג היבואן הצהרה על התאמת הטובין לדרישות התקן הבין-לאומי, או מסמכים המעידים על כך.

- תיקון סעיף זי' 12. בסעיף זי' לחוק העיקרי –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "שמירת סמכויות וסייג לתחולה";
- (2) בסעיף קטן (א), במקום הרישה יבוא "אין בהוראות סעיפים ג' עד 4טז –".
- תיקון סעיף 14א 13. בסעיף 14 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), פסקה (2) – תימחק;
- (2) בסעיף קטן (ב) –
- (א) בפסקה (1)(ב), במקום "סעיפים זה(א)(2) ו-12" יבוא "סעיף זה(א)(2)";
- (ב) אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(2א) ייבא טובין שחל עליהם תקן רשמי, שאינם כמפורט בהצהרה לפי סעיף 12";
- (ג) אחרי פסקה (6) יבוא:
- "(7) לא מסר לממונה על התקינה מידע שדרש ממנו הממונה בהתאם להוראות לפי סעיפים 2טו(א)(3) או 2טז;
- (8) לא שמר פרטים או מסמכים, בניגוד להוראות סעיף זיב(א)(1) או (2)."
- תיקון סעיף 14ח 14. בסעיף 14ח לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א)(1), במקום "שיבואם על ידו טעון אישור עמידה בדרישות הממונה" יבוא "שחל עליהם תקן רשמי".
- תיקון התוספת 15. בתוספת לחוק העיקרי –

ד ב ר י ה ס ב ר

- לפסקה (2)(ב)**
- מוצע להוסיף עיצום בגין ייבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי, שלא בהתאם למפורט בהצהרה לפי סעיף 12 כתיקונו המוצע.
- לפסקאות (2)(א) ו-(ג)**
- מוצע להוסיף לסעיף קטן (ב) של סעיף 14א לפקודה שתי הוראות נוספות: בפסקה (7) מוצע כי יהיה ניתן להטיל עיצום על יבואן אשר לא מסר את תיק המוצר לאחר שנדרש ממנו על ידי הממונה בהתאם להוראות ולמועדים הנקובים בסעיף 2טו(א)(3) לפקודה (הצגת תיק מוצר בתוך 72 שעות לאחר שהתבקש במסגרת דגימת תיק מוצר) או יבואן שלא מסר מידע בהתאם להוראות סעיף 2טז לפקודה שקובע דרישה כללית להצגת מסמכים לבקשת הממונה בהתאם להוראות הממונה. בפסקה (8) מוצע כי יהיה ניתן להטיל עיצום בנוגע לשמירת מסמכים בתיק מוצר. הפרה זו עברה לסעיף קטן (ב) כדי שתהיה במדרג ענישה מחמיר יותר כפי שפורט לעיל.
- סעיף 14** מוצע לתקן את סעיף 14ח(א)(1) לפקודה ולהתאימו לכך שברירת המחדל אינה עוד ייבוא טובין הטעונים אישור עמידה בדרישות הממונה על התקינה.
- סעיף 15** מוצע לתקן את התוספת לפקודה.
- בפרט 1 מוצע להחליף את פרט משנה (6). מדובר בתיקון מבהיר שאינו משנה את המצב הקבוע היום. בהתאם לתיקון, מי שמייבא טובין בקבוצת ייבוא מספר 3 יצטרך
- בעת שחרור הטובין, היבואנים לא יבחרו עוד בעצמם את מעבדת הבדיקה שבה יידגמו הטובין. לכן מוצע לקבוע שהממונה יוכל להסתייע בכל אחת ממעבדות הבדיקה לשם ביצוע הבדיקות המדגמיות, בלא פנייה מקדימה של היבואן.
- סעיף 12** מוצע לתקן את סעיף זי' לפקודה כך שהרישה של סעיף קטן (א) לא תתייחס ל"אישור עמידה בדרישות הממונה" אשר התייתר לנוכח המתווה המוצע. כמו כן מוצע להחליף את כותרת השוליים ולדייק אותה לאמור בסעיף.
- סעיף 13** מוצע לתקן את סעיף 14א לפקודה שעניינו עיצומים כספיים כך שיותאם למתווה המוצע.
- לפסקאות (1) ו-(2)(ג)**
- התיקון מעביר את סעיף העיצום הכספי הנוגע לשמירת מסמכים הנדרשים בתיק המוצר, מכוח הוראות הפקודה, למדרג ענישה מחמיר יותר (מסעיף קטן (א)(2) אל סעיף קטן (ב)(8)), וזאת לנוכח האמון שנותן הממונה ביבואן. המתווה המוצע מאפשר ליבואן להשתחרר משטחי המכס כאשר האכיפה תבוצע רק בשווקים, לכן באחריותו של היבואן לוודא שהוא אכן עומד בכל הדרישות הקבועות לעניין העמידה בתקן ושמירת המסמכים בתיק המוצר.

(א) במקום פרט משנה (6) יבוא:

” (6) (א) לעניין טובין שחלות לגביהם הדרישות המפורטות בסעיף 2א(ב) – אישור מאת מעבדה מוסמכת על ידי גוף החבר בארגון ILAC כהגדרתו בסעיף 2ג) על התאמת הדגם לדרישות התקינה החלות עליו, בצירוף דוח בדיקה מפורט, בהתאם להנחיות הממונה על התקינה;

(ב) לעניין טובין שחלות לגביהם הדרישות המפורטות בסעיף 2א(ג) – אישור דגם מאת מעבדת בדיקה;”

(ב) אחרי פרט משנה (8) יבוא:

” (9) המסמכים המפורטים בסעיף 2(ב), אם היבואן חייב בשמירתם לפי הוראות אותו סעיף;”

(א) בפרט משנה (2), במקום ”כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת המכס” יבוא “כהגדרתה בפקודת המכס”;

(ב) בפרט משנה (4), במקום ”ככל שיש כזו” יבוא “בהתאם להוראות אותו סעיף”.

16. בפקודת המכס² – תיקון פקודת המכס

(1) אחרי סעיף 200ד יבוא:

”עיצוב טובין לבקרה של הממונה על התקינה
1. בלי לגרוע מהוראות סעיף 200א, נודע למנהל כי הממונה על התקינה החליט לבצע בדיקה מדגמית של טובין או תיק מוצר, של יבואן, כאמור בסעיף 200א(1) לפקודת היבוא והייצוא, יורה המנהל על עיצוב שחרור הטובין עד למתן החלטת הממונה על התקינה לפי סעיפים 200א(2) או 200א(3) או 200ג(2)ה לפקודה האמורה; לעניין זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 16 מוצע לתקן את פקודת המכס כדי להתאימה לתיקון המוצע לפקודה.

לפסקה (1)

בעקבות התיקון המוצע בהצעה זו, הטובין אינם נדרשים עוד באישור מקדים של הממונה על התקינה לשם שחרורם במכס ואינם עוברים עוד אצל הממונה על התקינה (למעט טובין מיובאים השייכים לקבוצת יבוא מספר 1). לפיכך נדרשת לממונה על התקינה יכולת לעכב טובין לבקרה טרם שחרורם מן המכס במקרה שהממונה החליט לבצע בדיקה מדגמית. על כן, מוצע לתקן את פקודת המכס כך שייחוסף סעיף 200ד אשר יקבע כי למנהל רשות המסים קיימת סמכות לעכב טובין שניתנה לגביהם התראה ממערכת פיקוח ובקרה ממוחשבת של הממונה על התקינה, או בדרך אחרת, ולתת לממונה על התקינה את סמכויות הדגימה והבקרה המוקנות לו מכוח פקודת היבוא והייצוא. הטובין ישוחררו מפיקוח המכס לאחר מתן החלטת הממונה על

לשמור בתיק המוצר אישור מאת מעבדה מוסמכת על ידי גוף החבר בארגון ILAC, על התאמת הדגם לדרישות התקינה החלות עליו, בצירוף דוח בדיקה מפורט ובהתאם להנחיות הממונה. מי שמייבא טובין בקבוצת יבוא מספר 2 יצטרך לשמור אישור דגם מאת מעבדת בדיקה.

וזה נוסח פרט (6) לתוספת שמוצע להחליפו:

” (6) אישור על התאמת הדגם לתקן הרשמי החל עליו בצירוף דוח בדיקה מפורט, בהתאם להנחיות הממונה על התקינה.”

כמו כן מוצע להוסיף לפרט 1 את פרט משנה (9) המוצע, המחייב יבואן שייבא טובין במסגרת מסלול התאמה לתקן הבין-לאומי לשמור בתיק המוצר גם את כל המסמכים המפורטים בסעיף 2(ב) לפקודה הנוגעים להוכחת התאמת הטובין לתקן הבין-לאומי.

נוסף על כך, מוצע לבצע התאמות ודיוקים בפרטי משנה (2) ו-(4) בפרט 2 לתוספת.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39; ס"ח התשע"ח, עמ' 256.

”טובין” – כהגדרתם בסעיף 2א(א) לפקודת הייבוא והייצוא;

”הממונה על התקינה” ו”תיק מוצר” – כהגדרתם בפקודת הייבוא והייצוא.”;

(2) בסעיף 2א231א, אחרי פסקה (2) יבוא:

”(א2) המידע נדרש לממונה על התקינה לשם הפעלת סמכויותיו לפי פקודת הייבוא והייצוא או כדי להקל את ביצועה, באופן שוטף, בהתאם להוראות לפי סעיף 2יב לפקודה האמורה.”.

17. תחילתו של חוק זה ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024); שר הכלכלה והתעשייה רשאי, בצו, לדחות את המועד האמור בתקופה אחת נוספת שלא תעלה על שישה חודשים, אם שוכנע כי הדבר נדרש לשם השלמת ההיערכות הנדרשת לביצוע הוראות פקודת הייבוא והייצוא ופקודת המכס, כנוסחן בחוק זה.

תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

יכולתו של הממונה לעבד את המידע ולהעבירו למעבדות הבדיקה שבהן הוא מסתייע לשם הפעלת סמכותו לביצוע בדיקות מדגמיות.

סעיף 17 מוצע לקבוע כי התיקונים המוצעים לפקודת הייבוא והייצוא ולפקודת המכס ייכנסו לתוקף ביום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024). עוד מוצע להסמיך את שר הכלכלה והתעשייה לדחות את מועד התחילה בתקופה שלא תעלה על שישה חודשים, אם שוכנע שלא הושלמה ההיערכות הנדרשת לצורך יישום השינויים המוצעים בחוק זה.

התקינה בנוגע לשחרורם לפי סעיפים 2טו(א2) או 3א(א) או 1טז(ג2)(ה) לפקודה.

לפסקה (2)

מוצע לתקן את סעיף 2א231א(א) לפקודת המכס, הנוגע לחובת הסודיות של המכס. על פי הסעיף, מי שהגיעה אליו ידיעה כתוצאה מביצוע הוראות פקודת המכס, לא יגלה את המידע אלא בהתקיים אחד החריגים הקבועים בסעיף. כעת, מוצע לקבוע חריג נוסף בסעיף ולפיו ניתן להעביר מידע הנדרש לממונה לשם הפעלת הסמכויות הנתונות לו בפקודת הייבוא והייצוא. הסעיף נוסף לצורך

